

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸ. ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਸੀ. ਜੇ., ਜੇ. ਵੀ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਜੀ. ਸੀ. ਮਿਫੈਕਸ, ਜੇ. ਜੇ.

ਰਾਧਾ ਰਾਮ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ..

ਬਨਾਮ

ਮਿਊਂਸੀਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਾਰਨ ਆਲਾ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1973 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ. 402.

28 ਅਪ੍ਰੈਲ 1982

ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ (1963 ਦਾ XLVH)—ਸੈਕਸ਼ਨ 34—ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ
ਖਤਮ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ—ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸਿਵਲ

ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ—ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ

ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ -ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ—ਅਜਿਹੀ ਅਦਾਲਤ—ਕੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੇਣ ਵੇਲੇ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ' ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਕ੍ਰਮ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੋਸਟ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਲਈ ਦੂਸਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਇਰਾਦਾ/ਜ਼ਿੱਦ ਕਰਨਾ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਦੀ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰ ਐਡ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਕਈ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਤੋਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 'ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ, ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਇਮੋਲੂਮੈਂਟਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸਥਾਈ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਬੈਠੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ। (ਪਰਾ 12)।

ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ, - ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 2 ਸਤੰਬਰ, 1981 ਦੇ ਹੁਕਮ ਰਾਹੀਂ। ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਣਯੋਗ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਵਾਲੀਆ, ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ, - ਮਿਤੀ 9 (ਦਸੰਬਰ, 1981) ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਵਾਲੀਆ, ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਗੋਕਲ ਚੰਦ ਮਿੱਤਲ ਨੇ ਰੈਫਰ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੇਸ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪੀਸੀਐਸ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ, ਮਿਤੀ 15 ਦਸੰਬਰ, 1972, ਸ਼੍ਰੀ ਏ.ਸੀ. ਰਾਮਪਾਲ, ਪੀ.ਸੀ.ਐਸ ਸਬ-ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਬਰਨਾਲਾ, ਮਿਤੀ 21 ਜੁਲਾਈ, 1970 ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸ਼੍ਰੀ ਨਿਰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ। ਮੁਦਦੀ ਦਾ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ।

ਅਸ਼ੋਕ ਭਾਨ, ਵਕੀਲ ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਮਿੱਤਲ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸਨ।

1. ਐਲ. ਸਰੀਨ, ਆਰ.ਐਲ. ਸਰੀਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ਐਮ.ਜੇ.ਐਸ. ਸੇਠੀ, ਰਾਜ ਲਈ ਵਧੀਕ ਏ.ਜੀ.

ਰਾਧਾ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਰਨਾਲਾ (ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ.)

ਨਿਰਣਾ

ਐਸਐਸ ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀਜੇ-

2. ਫੁਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸਮਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰਥਕ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

"ਕੀ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ, ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਪੀਲ ਵਿਚ ਬੈਠੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਆਦਿ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ।"

ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੈਟ੍ਰਿਕਸ ਦੀ ਇੱਕ ਸਬੋਪ ਰੂਪਰੇਖਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

3. ਰਾਧਾ ਰਾਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 402/1973 ਵਿੱਚ) ਨੂੰ 2 ਜਨਵਰੀ, 1965 ਨੂੰ ਬਰਨ ਆਲਾ ਦੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਈ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੋਹਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 27 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਦੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੁਆਰਾ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਮਿਉਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਰਕਾਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 10 ਜੁਲਾਈ, 1969 ਨੂੰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਕਿ 27 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਦਾ ਸਮਾਪਤੀ ਹੁਕਮ ਬਿਲਕੁਲ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਮਾਸਿਕ ਤਨਖਾਹ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਪੂਰੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਲਾਨਾ ਗ੍ਰੇਡ ਵਾਧੇ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ*। ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ: -

“1. ਕੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਬਰਨਾਲਾ ਵੱਲੋਂ 27 ਜੁਲਾਈ, 1966 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਹੈ?

4. ਕੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ਪੂਰਨ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਓ.ਪੀ.ਡੀ.

5. ਰਾਹਤ”।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਤਾ ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਆਖਰਕਾਰ ਮੇਰੇ ਜਾਣਕਾਰ ਭਰਾ ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ, ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਦੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਅਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦਾ ਝੁਕਾਅ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿਚ ਉਹ ਬੇਸ਼ੱਕ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ, ਤਨਖਾਹ, ਵਾਧੇ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਆਦਿ ਸਮੇਤ, ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਵੀ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਦੇ ਇੱਕ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਸਾਰੇ ਇਮੋਲੂਮੈਂਟਾਂ ਲਈ, ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਗੁਪਤਾ, ਜੇ., ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਏ. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ।

3. ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਵਕੀਲ ਨੇ 'ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ ਅਤੇ ਹੋਰ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਦਬਾਅ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭਰੋਸਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ ਸਹਿਗਲ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। 'ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਕਦੇ ਵੀ, ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ। 1980 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ 2718 ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਾ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

4. ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਨਿਪਟਾਏ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਖਾਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

Radha Ram v. Municipal Committee, Barnala
(S. S. Sandhawalia, C.J.)

ਕਰਮਚਾਰੀ ਅਤੇ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਸੂਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਭਾਸ਼ਾ ਜਾਂ ਰੂਪ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਈਪਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕੁਝ ਖੰਡਿਤ ਅੰਤਰ ਖਿੱਚੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਹੈ। ਦੋਵਾਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਸਟੈਂਡ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵੱਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਜਾਲ ਤੋਂ ਪਾਸ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ, ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਕਦੇ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸਖਿਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਟੈਟਿਕਸ ਕੋਓ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਦੀ ਸਿਰਫ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਤਾਂ "ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝੀ ਗਈ" ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਾਪਤੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਇਸਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਯਾਤ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਹੈ।

5. ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ, ਹੁਣ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਲਈ ਇਹ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਮ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਵੱਲ ਝੁਕਾਅ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰ ਅਰੀ ਲਾਲ ਸਹਿਗਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *v. ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ* (2)। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਇਤਿਹਾਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਡੂੰਘਾਈ ਵਿੱਚ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਿਵਲ ਮਾਸ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਕੀ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ। 1969 ਦੇ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੰਬਰ 1298, 1299 ਵਿੱਚ 1978 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 10572।

6. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ ਸਹਿਗਲ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਲ 1948 ਵਿੱਚ ਪਟਿਆਲਾ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਪਸੂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਰਲੇਵੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਗਠਨ ਦੇ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥਾਈ ਸਹਾਇਕ ਵਜੋਂ ਨਵੇਂ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਰੁਪਏ ਦੇ ਗ੍ਰੇਡ ਵਿੱਚ 150-10-300 ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੁਪਏ ਖਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। 170 ਪੀ.ਐਮ. ਮਾਰਚ, 1962 ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਿਹਾ। ਉਸਨੇ 5 ਜੁਲਾਈ, 1959 ਤੱਕ ਉਸਦੇ ਬਕਾਏ ਵਾਧੇ ਦਾ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ 15 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

7. ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਜੂਨ 1962 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁਕੱਦਮਾ *Tn ਫਾਰਮਾ ਕੰਪੋਰੀਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ* ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਲਈ ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 8,689/- ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੌਤਿਆਂ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਲਈ ਇੱਕ ਫਰਮਾਨ ਵੀ। 5 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ 4 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਤੱਕ 278.12 ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਰੁ. 5 ਜੁਲਾਈ, 1962 ਤੋਂ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ 290

ਪੀ.ਐਮ. ਇਸ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ 15 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਨੇ 1963 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ: 120 ਅਤੇ 134 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨਾਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ, — ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ (3)। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1298 ਅਤੇ 1299 ਆਫ 1969 ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਹਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਨਾਲ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ: -

"ਨਤੀਜੇ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਬਹਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ।"

8. ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਨੂੰ 15 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਧੀਨ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸਾਧਾਰਨ ਡਰਾਉਣੇ ਸੁਪਨੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, (ਤਨਖਾਹ, ਭੱਤੇ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਕੇ) ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਫਲ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੇ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰ ਗੈਰ-ਅਨੁਮਾਨਤ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ। ਸਿਵਲ ਮਿਸ. 1978 ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 10572 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ- ਫਰਵਰੀ, 1977 ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਕਤ ਫੁਟਕਲ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਹੇਠਾਂ-ਉਲੇਖਿਤ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ: -

"ਸੁਣਿਆ, ਧਿਰਾਂ ਦੀ ਸਲਾਹ। ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ

(3) 1966 CLJ 968

Radha Ram v. Municipal Committee, Barnala
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਰੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 1 ਜੂਨ, 1962 ਤੋਂ 9 ਫਰਵਰੀ, 1974 ਤੱਕ ਬੈਕ-ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਉਪਰੋਕਤ ਰਕਮ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਰਕਮ ਅੱਜ ਤੋਂ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਬਿਆਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਚਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਿਰਫ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਾਹਰਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਰ ਹਾਈਪਰ-ਤਕਨੀਕੀ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਗੀ ਭਰੀ ਵਿਦਾਇਗੀ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਨਖਾਹਾਂ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਤਨਖਾਹ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਤੀਜਾ ਹੈ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਸੇਵਾ ਜਾਂ ਕੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਉਹੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਡਿਜ਼ਾਇਨ 'ਅਤੇ ਗਣਨਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀ-ਐਪਟੇ-ਵਾਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ ਸਹਿਗਲ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 9 ਫਰਵਰੀ, 1974 ਤੱਕ, ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪਿਛਲੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਇਹ ਦੇਖਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸਮਾਂਬੱਧ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ *ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ 15 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਤੱਕ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ 11 ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦੀ ਗਰਾਂਟ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਮੌਜੂਦਾ ਫਰਮਾਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਹਤ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਕੇਵਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਾ ਇਕਮਾਤਰ ਤਰੀਕਾ ਉਚਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

9. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਗੜੀ, ਲਾਲ ਸਹਿਗਲ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਿਨਾਂ ਰਾਖਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕੇਵਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਵਾਕਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (4) ਹਰਬੰਸ ਉਪਲ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ ਜੀ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ ਜੇ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੇ.ਐਮ. ਸਰਵੀਆ, (5) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ। ਸਜਮੋ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (6)। ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਾਧਵ ਲਕਸ਼ਮਣ ਵੈਕੁਬੇ

ਬਨਾਮ ਸੈਸੂਰ ਰਾਜ, (7) ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਬਨਾਮ ਕਾਮ ਹਥ ਕਲਟੋਰੀ, (8) 'ਤੇ ਇੱਕ ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਦੋਵੇਂ 'ਅਥਾਰਟੀਜ਼ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਨ। ਵੱਖਰਾ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈ।

1.

10. ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਲੋੜ ਜਾਂ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਇੱਛਾ (ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਯੋਗ ਹੈ) ਅੰਤਿਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਹਾਲੀਆ ਫੈਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਉਭਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਐਲਾਨਨਾਮਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਸਮਾਪਤੀ ਜਾਂ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹੀ ਤਨਖਾਹ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਕਲੇਮ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਤਨਖਾਹ ਬਕਾਇਆ ਡਿੱਗ ਗਈ ਤਾਂ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੁਣ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਵਿਗਾੜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, (9)। ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ-ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਤੰਬਰ 1943 ਵਿੱਚ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 7 ਨਵੰਬਰ, 1945 ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 6 ਜਨਵਰੀ, 1949 ਨੂੰ, ਉਸਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸਦਾ 31 ਅਗਸਤ, 1953 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ

(4) RSA 33/1974 ਵਿੱਚ CM 769/C/80 ਨੇ 23 ਮਈ, 1980 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

(5) 1980 ਕਰ. ਐਲਜੇ 9.

(6) 1980 (3) SLR 707.

(7) ਏਆਈਆਰ 1962 ਐਸਸੀ 8.

(8) ਏਆਈਆਰ 1966 ਪੀ.ਬੀ. 500

(9) 1977 (2) SCC 288.

12 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 102 ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰਭੂਤਾ:-

"* ♦ *. ਇਸਲਈ, ਮੁਅੱਤਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਨੂੰ 12 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਉਦੋਂ ਹੀ ਇਕੱਠੀ ਹੋਈ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ।

ਅਤੇ ਫਿਰ-

16 ਸਤੰਬਰ, 1943 ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਅਸਲ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 7 ਨਵੰਬਰ, 1945 ਦੀ ਅਸਲ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਨੂੰ 30 ਅਗਸਤ, 1953 ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 12 ਦਸੰਬਰ, 1953 ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਫਿਰ ਬਕਾਇਆ ਕਮਾਈ ਹੋਈ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਨਖਾਹ 19 ਜਨਵਰੀ, 1954 ਤੋਂ ਮੁੜ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 23 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਅਜੇ ਵੀ ਮੁਅੱਤਲ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੁਅੱਤਲੀ ਸਿਰਫ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਮੁਅੱਤਲ ਦੌਰਾਨ ਮੁਅੱਤਲ 'ਭੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਖੋ ਖੇਮ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, (ਆਈਡੀ), ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਅੱਤਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਾ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ 52 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੁਅੱਤਲੀ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਹਨ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਤਨਖਾਹ ਇਕੱਠੀ ਹੋਣ ਜਾਂ 'ਬਕਾਇਆ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਵਿਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ 23 ਫਰਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਤਨਖਾਹ ਲਈ ਪਲੇਨ ਟਿਫ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

110) : 1963 ਸਪਲਾਈ 1 SCR 429।

ਸੈਮੂਨਾ ਖਾਤੂਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (11) ਵਿੱਚ ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਬੇਰੋਕ ਪਾਲਣ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਉਣਾ ਹੋਰ ਵੀ ਸਿੱਖਿਆਦਾਇਕ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਇਕੱਠਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਪਰ • ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਲਈ, ਨਾ ਕਿ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਡਿਸਮਿਸਲ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨਾਲ ਘੋਰ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਆਪਣੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਕਾਏ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕਸੂਰ ਦੇ ਅਜੇ ਵੀ ਵਾਂਝਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਅਤੇ ਦੁਬਾਰਾ-

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਰਾਏ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਂ ਤਾਂ 'ਨਿਯੁਕਤ' ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਦੁਆਰਾ ਬਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ, ਸੀਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ, ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਪਰ ਉਹ ਮਿਤੀ ਜਦੋਂ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ, ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਿਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।**

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਹੁਣ ਇਹ ਸਮਝਦਾਰੀ ਤੋਂ ਪਰੇ ਸੈਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭੱਤੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਬਚਾਅ ਜਾਂ ਬਾਰ ਨਹੀਂ, ਇਸਲਈ, ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭੱਤੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਜੇ ਕਾਰਣ ਕਰਮ ਆਪ ਹੀ ਜਮਾਂ ਹੋ ਜਾਵੇ

Radha Ram v. Municipal Committee, Barnala
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ, ਇਹ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਉਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਬਕਾਇਆ ਬਣ ਸਕਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਆਫੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਿਰਫ ਉਸ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਤਨਖਾਹਾਂ ਲਈ ਨਵਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕਠੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੱਲ ਧੱਕਣਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ। ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ।

11. ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੁਝ ਢਾਂਚਾਗਤ ਨਿਰਭਰਤਾ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਐੱਸ ਐੱਸ ਗਰੇਵਾਲ, (12) ਦੇ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਇਸ ਦਾ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਉਸ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਲੈਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 1 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਫੁੱਲ ਬੈਚ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

“ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ, ਉਸ ਦੇ ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਇਨਾਮਾਂ ਸਮੇਤ ”

ਸਿਧਾਂਤ ਅਤੇ ਪੂਰਵ ਦੀ ਚਰਚਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: - “ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਅਜੇ ਵੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਅਤੀਤ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ। ਅਜਿਹਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਰਾਹਤਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ।

ਹੁਣ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਧਾਰਕ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਸਮੇਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਫਰਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ. ਅਜਿਹੀ ਦਿਸ਼ਾ, ਇਸਲਈ, ਸਿਰਫ ਪੂਰਵ-ਖਾਲੀ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਟੇਬਲ ਜੋ ਕਿ ਫਰਮਾਨ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੁਲ ਬੈਚ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ, ਉੱਥੋਂ- ਅੱਗੇ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੱਲ ਸੰਕੇਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵਿਵਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਬਲਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਪਹਿਨੇਗਾ।

12. ਹੁਣ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਵੱਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਉਦਾਹਰਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਪੱਖ ਵੀ ਇੱਥੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ * ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਵ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜਾ ਉਸ ਰੁਤਬੇ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸਮਾਨ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਅਹੁਦੇ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਤਰਕਪੂਰਨ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਲਈ ਦੂਜਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣਾ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ, ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਇਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਪਵਿੱਤਰ ਨਿਯਮ ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਗੁਣਾ^jM^ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਮੁੜ ਇਹ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰਾਹਤ^P^Qp ਨੂੰ ਅਸਲ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਣਾ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਾਪਤੀ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿ-ਸਮਾਪਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹੁਣ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁੱਦਾ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਰੁਕਾਵਟ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਅਤੇ ਭੱਤਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਬਾਅਦ ਰੋਕ ਲੱਗਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਸੀ, ਇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਭੱਤੇ ਆਦਿ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਲਈ ਕੁਝ ਉਚਿਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਹੁਣ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਅਸਧਾਰਨ ਨਤੀਜੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(9 ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਸੈਮੂਨਾ ਖਾਤੂਨ ਦੇ ਕੇਸ, ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਅਰਥ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੱਤੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਨਵੇਂ ਉਭਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਵਹਿੰਦਾ ਹੈ,

13. ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਵਜ

Radha Ram v. Municipal Committee, Barnala
(S. S. Sandhwalia, C.J.)

ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ 9 ਫਰਵਰੀ, 1977 ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਅਪੀਲੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੱਕ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 10572 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਬਾਅਦ 1978 ਵਿੱਚ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਹੁਣ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਅਪੀਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਨਿਰਣਾ ਖੁਦ 'ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਉਚਿਤ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

14. ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਦਿਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿ ਉਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਾਰਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅੰਤਮ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮੋਹਰ ਹੈ। *ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਡੋਨਾਲਡ ਗ੍ਰਾਹਮ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਕੇਵਲਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ, (13) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। 49,000 ਐਂਡ ਅਤੇ ਇਹ ਉਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਫ਼ਰਮਾਨ-ਧਾਰਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਘੋਸ਼ਣਾਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ, ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਐਡਜਸਟਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਡਿਕਰੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੈਂਟ ਦਾ ਕਿਹੜਾ ਸਮੂਹ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। "

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਮਦਰਾਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਨਵਾਬ ਕੁਤਬੁੱਦੀਨ ਖਾਨ ਬਨਾਮ ਨਵਾਬਜ਼ਾਦਾ ਸਰਦਾਰ ਸਦੁੱਲਾ ਖਾਨ, (14) ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ,

"* * *. ਇਹ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਗਰਾਜਸਵਾਮੀ ਦੇਵਾ&ਹਨਮ ਤਿਰੂਵਲੂਰ ਬਨਾਮ ਬਲੀਏ ਅੰਮਲ, (15) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇੱਕ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸੇ

13.) ਏਆਈਆਰ 1921 ਸਿੰਧ 132

(IT) AIR 1937 ਪੇਸ਼ਾਵਰ 62.

15.) ਏਆਈਆਰ 1928 ਮੈਡ 61.

ਫਰਮਾਨ ਕੁਦਰਤ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾਤਮਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਕੁਝ ਕਰਤੱਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਲਈ ਸਪਸ਼ਟ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਸਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੈਸੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਹੀ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।”

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦ ਖੁਰਾਣਾ ਆਦਿ ਬਨਾਮ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, (16), ਚੰਦਰਚੂੜ ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਸਨ) ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦਿਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਹੈ: -

“ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਵਾਰਡ ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਸ਼ਬਦ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਵਾਪਰਨ 'ਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 'ਕਬਜ਼ਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ'। ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਕਿਵੇਂ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਦੇ ਵੀ ਕਿਸੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਹਤ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਮਲ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਮਿਆਦ 'ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਇੱਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਚਾਅ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਜੋ ਭੱਤੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਲਈ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

15. ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੁਰਾਰੀ ਲਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਬਾਈਡਿੰਗ ਪੂਰਵ-ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਵੱਡੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਪ੍ਰੋੜ੍ਹਤਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

16. ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਹੁਣ ਉਪਰੋਕਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ।

ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਜੀ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.—ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਵੀ।

N?KS~

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ

ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

-